

biti tuženi zavisi od toga da li će prvotuženi biti pravomoćnom odlukom obavezan ili će protiv prvotuženoga biti odbijen tužbeni zahtjev, pa je to u odnosu na spor s prvotuženim s aspekta mjesne nadležnosti neodlučno.

Stoga je uvažanjem žalbe tužitelja pobijano rješenje ukinuto i predmet vraćen prvostepenom sudu radi suđenja o meritumu stvari.

V.V.

VISI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Presuda br. I Pž 665/81-2
od 21. VII 1981.

Vijeće: mr Veljko Vujović, Danijel Gamberger, Božo Dragaš

Zračni prijevoz

Zračni prijevoznik ne može ugovoriti svoje oslobodjenje od odgovornosti za prijem tereta za slučaj vlastite nepažnje - Životinje moraju imati veterinarsku potvrdu o zdravstvenom stanju prije ukrcaja za put u inozemstvo

Predmet spora je naplata USA \$ 17.064. Tužitelj - osiguratelj temelji zahtjev na tvrdnji da je na temelju ugovora o osiguranju isplatio navedenu svotu primatelju robe - pilića, koje je tuženi - zračni prijevoznik 29.VI 1978. godine preuzeo na avio-prijevoz, a od kojih je putem uginulo 34.000 komada uslijed toga što je posada prijevremenim zatvaranjem vrata prouzročila nagli porast temperature.

Prvostepeni je sud u izreci navedenom presudom obvezao tuženoga na isplatu polazeći od njegove odgovornosti kao prijevoznika i utvrdjenih činjenica da je pošiljka prispjela sa četiri sata zakašnjenja, da je uginulo 34.000 komada pilića, kupljenih po 0,54 USA \$, da je tuženi potvrdio prijem urgencije i isprave potrebne za regresnu naplatu.

Tuženi pobija presudu u roku podnešenom žalbom stoga, što je podneskom od 6.III 1981. tražio da sud tužitelja obveže na dostavu pismenih dokaza, a naknadno je dostavio i fotokopiju aneksa ugovora o prijevozu kojim je u čl.3. isključena odgovornost prevozioca. Predložio je preinačenje presude u pravcu odbijanja zahtjeva ili ukidanje i vraćanje na ponovnu odluku prvostepenom sudu.

Tužitelj nije odgovorio na žalbu tuženoga.

Viši privredni sud SR Hrvatske, kao drugostepeni sud, ispitao je presudu u granicama razloga žalbe.

Žalba tuženoga nije osnovana.

Prema općem pravilu odgovornosti prijevoznika, za štetu nastalu oštećenjem stvari primljenih na prijevoz, koji sadrži i Zakon o obveznim i osnovnim materijalno-pravnim odnosima u zračnoj plovidbi -- čl.84. i 85. /Sl. list SFRJ br.22/77/ avio-prijevoznik neće odgovarati za štetu ako dokaže da je on ili osoba koja je radila po njegovom nalogu ili za njegov račun, poduzela sve potrebne i moguće mjere da se šteta izbjegne.

Tužitelj je tužbi priložio deklaraciju od 30.VI 1978. i račun dobavljača od 12.VI 1978. ispostavljen kupcu u dokaz da je tijekom prijevoza, što ga je obavio tuženi, uginulo 34.000 pilića u vrijednosti od USA \$ 18.360. On je isto tako priložio cesionu ispravu od 29.VI 1978. godine ispostavljenju povodom naknade štete iz osiguranja /a kasnije i dopis tuženoga od 4.V 1978. kojim traži početak rješenja tužiteljeve urgencije/. Tuženi ni u tom dopisu a ni u postupku pred prvostepenim sudom nije istakao niti jedan od razloga koji bi ga oslobadjao od odgovornosti za nastalu štetu, a nije osporio ni postojanje ni visinu štete. U stvari on se bez navodjenja bilo kakvih razloga naprosto protivio zahtjevu i inače nemarno se odnosio u postupku, tako da je tek u žalbi protiv ranije osudjujuće presude istakao samo formalne razloge, da bi na kraju podneskom upućenim prvostepenom sudu 9.III 1981. za ročište zakazano za idući dan, dakle očito prekasno da bi se mogao uzeti u postupak, zatražio da tužitelj pruži dokaz na okolnosti da se radilo o prijevozu jednodnevnih pilića s potvrdom o zdravstvenom stanju prije utovara, odnosno potvrdu Veterinarske inspekcije kao dokaz da do uginuća nije došlo iz razloga nastalih prilikom kamionskog prijevoza do aerodroma, smatrajući te činjenice odlučnim kada je u pitanju naknada štete. Kasnije podneskom upućenim sudu 11.III 1981. otklonio je odgovornost za navedenu štetu, jer je aneksom ugovora o prijevozu predviđeno da rizik prijevoza snosi proizvođač.

Kao što je uvodno već navedeno, tuženi žalbene razloge temelji upravo na tome što nije postupljeno po njegovim prijedlozima u navedenim, kasno upućenim podnescima. Ti

razlozi nisu, međutim, pravno osnovani s obzirom na izloženu odgovornost prijevoznika na oštećenje stvari u prijevozu, jer je na njemu teret dokaza postojanje činjenica koje bi ga oslobadjale odgovornosti. Neosnovano, dakle, tuženi traži da tužitelj dokaže ispravnost stvari u prijevozu - odgovarajuće zdravstveno stanje pilića, tim prije što je prema izričitom propisu čl.21. Zakona o zaštiti životinja od zaraznih bolesti..... /Sl.list SFRJ, br.43/76/ propisano obvezno utvrđivanje zdravstvenog stanja od strane ovlaštene osobe - veterinar, kod ukrcavanja. Bez uvjerenja o podobnosti pilića za otpremu u inozemstvo tuženi nije ni smio odobriti ukrcavanje pa se može pretpostaviti da je zdravstveni pregled uredno obavljen. Ako pak nije, posljedice takvog propusta može snositi samo tuženi kao prijevoznik.

Što se tiče naknadno iznešene tvrdnje tuženoga da je aneksom ugovora isključena njegova odgovornost za rizik prijevoza, valja ukazati da nema pravnog učinka prethodno ugovorno isključenje dužnikove odgovornosti za štetu zbog neispunjenja ugovorom preuzete obveze, kada je do štete došlo uslijed krajnje nepažnje. U ovom pak slučaju tužitelj je tužbi priložio telekse pošiljaoca od 30.VI i 1.VII 1978. godine, kojima prigovara zbog zakašnjenja i nepoduzimanja mjera nužnih za održavanje života ukrcanih pilića, a tuženi nije osporio istinitost sadržaja tih dokaza koji upućuju na grubu nemarnost osoba tuženoga. Stoga, makar da je odgovornost ugovorom isključena i odgovornost za štetu zbog zakašnjenja, takva klauzula ne bi bila valjana i ne može prouzročiti pravni učinak oslobodjenja od odgovornosti.

S obzirom na izloženo, drugostepeni sud nalazi da je prvostepeni sud deo valjanu pravnu ocjenu spora, te pravilno utvrdio sve činjenice odlučne za njegovo rješenje. Kako prema tome nije osnovan niti jedan od razloga žalbe, valjalo je istu odbiti.

V.V.